

College Specialismen Verpleegkunde

Verslag van werkzaamheden in 2009

Vastgesteld door het College Specialismen Verpleegkunde op 23 maart 2010.

1. Inleiding

Het College Specialismen Verpleegkunde is in 2006 van start gegaan, als onafhankelijk orgaan van V&VN, ingesteld op basis van de Regeling Specialismen Verpleegkunde. Het college heeft tot taak deelgebieden van de verpleegkunde aan te wijzen als specialisme en eisen voor de opleiding tot verpleegkundig specialist, voor de erkenning van opleidings- en praktijkinstellingen en voor de registratie van verpleegkundig specialisten vast te stellen.

In het jaar 2009 hebben de werkzaamheden van het college tot een aantal mijlpalen geleid: vijf verpleegkundig specialismen werden wettelijk erkend, de bijbehorende besluiten van het college traden in werking, de Registratiecommissie Specialismen Verpleegkunde startte met haar werkzaamheden en de eerste verpleegkundig specialisten konden in de registers worden ingeschreven.

Het college is in 2009 3 maal plenair bijeen gekomen: op 26 januari, 23 maart en 21 september. Daarnaast is twee keer een werkgroep gevormd om de besluitvorming in het college over specifieke onderwerpen voor te bereiden. De werkgroep verpleegkundig specialist geestelijke gezondheidszorg is op 6 januari bijeen geweest, de werkgroep ter voorbereiding van het Protocol toetsing en beoordeling op 9 februari. Een ledenlijst van het college van eind 2009 gaat als bijlage hierbij.

2. Werkzaamheden College Specialismen Verpleegkunde in 2009

Instelling vier verpleegkundig specialismen bij somatische aandoeningen

Het Algemeen besluit Specialismen Verpleegkunde en vier specifieke besluiten met betrekking tot de verpleegkundig specialismen preventieve zorg, acute zorg, intensieve zorg en chronische zorg bij somatische aandoeningen van 16 december 2008 zijn na instemming door minister Klink en publicatie in de Staatscourant op 8 februari 2009 in werking getreden. Op 26 maart 2009 zijn de eerste verpleegkundig specialisten door de minister feestelijk welkom geheten. In het najaar van 2009 is vervolgens de inschrijving van verpleegkundig specialisten in de registers van de registratiecommissie goed op gang gekomen. Eind 2009 waren ca. 150 verpleegkundig specialisten ingeschreven.

Instelling verpleegkundig specialisme geestelijke gezondheidszorg

Begin 2009 stelde het college verpleegkundigen werkzaam binnen de psychogeriatric en Actiz in de gelegenheid om te worden gehoord over de positie van de psychogeriatric binnen het verpleegkundig specialisme geestelijke gezondheidszorg. Een niet-representatieve groep van 12 verpleegkundigen, werkzaam met ouderen met psychogeriatric problematiek binnen verschillende typen instellingen, hebben per mail gereageerd. Actiz heeft zijn standpunt in een gesprek toegelicht.

Het college heeft op 26 januari 2009 het Besluit verpleegkundig specialisme geestelijke gezondheidszorg in ontwerp vastgesteld en voor advies naar V&VN en de registratiecommissie gestuurd.

In dit ontwerpbesluit wordt het deskundigheidsgebied van verpleegkundig specialist geestelijke gezondheidszorg omschreven als: het zelfstandig verrichten van verpleegkundige en medische handelingen betrekking hebbend op de preventie, behandeling, spoedeisende behandeling, begeleiding en ondersteuning van (patiënten met) psychische stoornissen binnen één of meer van de volgende aandachtsgebieden: kinderen en jeugdigen, volwassenen, ouderen, forensische psychiatrie en verslavingszorg.

Na positieve advisering door V&VN en de registratiecommissie is het besluit ter instemming naar minister Klink gestuurd. Het besluit is op 7 juni 2009 in werking getreden; de eerste verpleegkundig specialisten geestelijke gezondheidszorg zijn op 8 december feestelijk in het register ingeschreven.

Protocol toetsing en beoordeling

Een werkgroep bestaande uit drie hoofdopleiders van verschillende opleidingen tot verpleegkundig specialist uit het midden van het college heeft het college geadviseerd over een Protocol toetsing en beoordeling, dat het college op grond van art. 8, tweede lid van het Algemeen besluit moest vaststellen. Hoewel het aanvankelijk de bedoeling was om een protocol op te stellen, gericht op de in de praktijk verworven competenties, bleek splitsing van cursorisch onderwijs en praktijk niet haalbaar. Het Protocol toetsing en beoordeling dat door het college op 10 juli 2009 is vastgesteld, richt zich derhalve op de gehele (duale) opleiding tot verpleegkundig specialist.

Dit protocol is een geheel van afspraken over de wijze waarop beoordeling binnen de opleiding tot verpleegkundig specialist gerealiseerd moet worden. Het omvat bepalingen over de vorm en inhoud van

toetsing en beoordeling, over de samenstelling en taken van de examencommissie en over de rechtsbescherming van de verpleegkundig specialist in opleiding. Het vormt een kader op hoofdlijnen dat bijdraagt aan uniformiteit en transparantie.

Evaluatie collegebesluiten

Het college besloot om de evaluatie van de collegebesluiten langs twee lijnen te laten verlopen. De evaluatie van de aangewezen specialismen -in termen van effecten op beroep en loopbaanontwikkeling, passendheid bij differentiaties verpleegkundig specialisten en communicatieve waarde voor patiënten en andere beroepsbeoefenaren- wordt in 2011 uitgevoerd, waarbij zo mogelijk een extern onderzoeksbureau zal worden ingeschakeld. De evaluatie van de andere onderdelen van de collegebesluiten ziet het college als een permanent proces, waarbij het zowel kan gaan om aanpassing van de besluiten naar aanleiding van knelpunten die bij de uitvoering naar voren komen als om actualisering van de besluiten naar aanleiding van ontwikkelingen binnen beroep en opleiding. Zeker in een fase waarin voor het eerst ervaring wordt opgedaan met de uitvoering van de collegebesluiten, beschouwt het college de registratiecommissie als belangrijkste bron voor de evaluatie. Een van de punten waar het college in 2010 bij stil wil staan is verdere afstemming tussen de erkenningseisen in de collegebesluiten en het accreditatiekader van de NVAO.

Samenhang erkenning praktijkinstellingen met erkenningen geneeskundig specialistische opleidingen

Het college heeft zich gebogen over de vraag of het wenselijk en mogelijk is de erkenning van praktijkinstellingen voor de opleiding tot verpleegkundig specialist samen te voegen met de erkenning als praktijkinstelling bij de geneeskundig specialismen.

Afstemming wordt naar het oordeel van het college bemoeilijkt doordat het Algemeen besluit een andere systematiek heeft dan de (meeste) besluiten van de KNMG-colleges, door het verschil in reikwijdte van de aangewezen specialismen en door de grote verschillen in de erkenningseisen.

Het college was van mening dat het nog te pril is om in dit stadium de erkenningsregels voor praktijkinstellingen van het college te wijzigen. Alvorens dit te overwegen moeten de ervaringen van de registratiecommissie met de uitvoering van de collegebesluiten worden afgewacht.

3. Communicatie

Begin 2009 is als onderdeel van de website www.verpleegkundigspecialismen.nl een portal voor collegeleden geopend, zodat zij met een wachtwoord toegang krijgen tot een besloten gedeelte, met daarop alle oude vergaderstukken en andere achtergrondinformatie. Ook in 2009 is weer veel tijd besteed aan de communicatie met de beroepsgroep en andere bij het proces betrokken partijen, om hen te informeren en het draagvlak van de collegebesluiten te vergroten. Regelmatig is de publiciteit gezocht in de media.